

Kleine kinderen
Grote
Kansen

Kleine kinderen

Grote

Kansen

 Koning
Boudewijnstichting
Samen werken aan een betere samenleving

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Online Lerend Netwerk I

23 juni 2022

Samen naar grote onderwijskansen!
(Voor)lezen, doe je mee?

XPO 2.5

Oog voor talent in de kleuterklas

Saar Steverlinck – Hanne Rosius

XPO 2.5

Programma

1. Wat is XPO 2.5?
2. Onze visie
3. Talent in kleutertaal
4. Ons (talig) materiaal
5. Onze (talige) apps
6. Onze toekomst
7. Vragen en extra info

XPO 2.5

1. Wat is XPO 2.5?

Elke kleuterleerkracht kent wel een 'Jos'!

Jos blijft worstelen met ruimtelijke begrippen zoals onder, naast, voor en achter. Patronen verder zetten lukt ook niet te best. Ook talig heeft hij achterstand op de andere kleuters. De oefeningen waarbij hij vorige week een verhaal moest construeren met beelden liepen mis. Jos is niet bepaald een getalenteerde kleuter. Zo noemen we dat dan. Nochtans biedt Jos altijd spontaan aan om de juffrouw te helpen dragen. Wanneer de planten water moeten krijgen staat hij onmiddellijk klaar. Een briefje brengen naar de meester in een andere klas? Jos staat meteen paraat. Een echte helper! Jos plukt ook wekelijks de madeliefjes van het grasveldje op de speelplaats en zet ze in een vaasje in de poppenhoek. Hij ruimt altijd op en krijgt een rode blos op de wangen tijdens het proper maken van de schildertafels. Jos maakt graag plaatsen mooi. Wanneer we hier oog voor hebben is Jos niet langer een kleuter zonder talent. Mag het helpen en mooi maken niet evenwaardig gezien worden als rekenen en taal?

XPO 2.5

1. Wat is XPO 2.5?

Ontwerponderzoek

Hoe kunnen we leergroei
zichtbaar maken via een
digitaal kleuterportfolio?

XPO 2.5

2. Onze visie

Doel: volledige kijk op kleuter + krachtig digitaal

→ focusgroepen: talent!

→ literatuur / lezingen:

TPACK (Koehler & Mishra)

Growth mindset (Dweck)

zelfdeterminatie (Deci & Ryan)

talent (Dewulf)

XPO 2.5 *

De visie van XPO 2.5 steelt op drie theoretische concepten die elkaar naadloos aanvullen: growth mindset, zelfdeterminatie en talent.

Ik zie ik zie

Talent groeit als je het ziet!
Daarom exposeren we het via onze app!

bronnen

XPO 2.5 baseerde haar visie op het werk van o.a. Carol Dweck, Edward L. Deci, Richard M. Ryan en Luk Dewulf.

XPO 2.5

3. Talent in kleutertaal

10 kleutertalentjes

- Hoe leer ik? **willeweter (Emoe)**, **onderzoeker (Zifio)**
- Hoe werk ik? **volhouder (Nandoe)**, **doener (Beo)**, **duwer (Sifa)**
- Hoe ben ik met anderen? **groepsdier (Guppy)**, **helper (Saki)**
- Hoe uit ik mezelf? **woordenvriend (Loega)**, **beweger (Fitis)**, **verfraaiër (Gekko)**

XPO 2.5

3. Talent in kleutertaal

DE VOLHOUDER – NANDOE

- Het kind dat niet opgeeft
- Volhouden zelf brengt voldoening
- Kind dat met veel geduld een treinspoor maakt, een puzzel afwerkt, blijft oefenen tot het lukt, zich niet makkelijk laat ontmoedigen

XPO 2.5

3. Talent in kleutertaal

DE DOENER – BEO

- Het kind dat niet stilzit en altijd bezig is
- “Ziet” werk en spel, verzint dingen om te doen
- Verzint gemakkelijk nieuwe dingen om te doen, is niet altijd graag lang met hetzelfde bezig

XPO 2.5

3. Talent in kleutertaal

DE DUWER – SIFA

- Het kind dat zichzelf en anderen over grenzen kan duwen (positief bedoeld)
- Tilt de groep naar een hoger niveau door enthousiasme en geloof
- Het kind dat blij wordt van nieuwe dansjes of liedjes, van uitdagingen tot een goed einde brengen – samen of alleen

XPO 2.5

3. Talent in kleutertaal

DE GROEPSDIER – GUPPY

- Het kind dat wil dat de omgeving zich goed voelt.
Houdt niet van conflict.
- Vaak de grapjas, de vrolijkaard van de klas, de positivo
- Samen spelen is voor dit kind belangrijker dan winnen

XPO 2.5

3. Talent in kleutertaal

DE HELPER – SAKI

- Het kind dat graag iets doet voor anderen.
Helpt graag.
- Hulp meer dan praktisch – ook emotioneel oog voor anderen

XPO 2.5

3. Talent in kleutertaal

DE WOORDENVRIEND - LOEGA

- Het kind dat veel praat, houdt van rijmen, verzint liedjes,
- Kind dat vaak luidop denkt, veel vragen stelt, soms lastig om niét te praten
- Niet enkel zien als “taalsterk”

XPO 2.5

3. Talent in kleutertaal

DE BEWEGER - FITIS

- Het kind dat graag in beweging is, energiek
- Kan als “druk” ervaren worden
- Ziet liever in zijn lijf dan in zijn hoofd

XPO 2.5

3. Talent in kleutertaal

DE VERFRAAIER - GEKKO

- Het kind dat houdt van schoonheid in brede zin
- Oog voor detail, schoonheid als 'netheid', aandacht voor kledij, ... "Ziet liever in zijn lijf dan in zijn hoofd"

XPO 2.5

3. Talent in kleutertaal

DE WILLEWETER - EMOE

- Het kind dat voortdurend vragen stelt – krijgt zijn kennis graag van anderen
- Kan ‘vermoeiend’ zijn – interessant om te kijken welke talenten dit kind uit zijn hoofd kunnen halen

XPO 2.5

3. Talent in kleutertaal

DE ONDERZOEKER - ZIFIO

- Het kind dat leert door ervaringen, door te doen
- Onderzoeksproces soms interessanter dan het resultaat
- Hebben soms grenzen nodig binnen hun onderzoekende houding (soms niet bewust van gevaar)

XPO 2.5

3. Talent in kleutertaal

Groeitaal, talententaal

iets (niet) graag doen, willen, zijn, vinden (mening), graag, liever, liefst, plezant, gezellig, heerlijk, (niet) leuk, normaal, gewoon, vervelend, saai, (niet) tevreden, hetzelfde, anders, zoals, op mijn gemak, genieten, houden van, het talent, het applaus, het publiek, de kring

volhouden, niet opgeven, opnieuw, nog eens, eindelijk, inspanssen, oefenen, actie, bezig zijn, afwisselen, actief, doen, durven, iets nieuws, uitdagen, helpen, samen, groep, ruzie bijleggen, grapjes, lachen, helpen, taken, klusjes, troosten, woorden, zinnen, praten, vertellen, taal, mooi, gezellig, perfect, schoonheid, bewegen, energie, spelen, dansen, turnen, sporten, weten, nieuwsgierig, vragen, bijleren, kennis, onderzoeken, ervaren, kijken, uitproberen, ontdekken, begrijpen

= denk hier aan beschrijvend feedback/complimenten geven.

“Ik zag dat je veel opnieuw probeerde en het is gelukt!” vs “Wauw, mooi!”

→ zo geef je spreekmogelijkheden én bied je taal aan

= kinderen aanspreken op hun talenten door te beschrijven wat je zag gebeuren, leidt vaak tot waardevolle ‘echte’ gesprekken

= “Wat maakt dat jij X zo leuk vindt om te doen?”

= “Ik zag jou net zo volhouden bij het maken van de toren! Hoe doe je dat eigenlijk?”

= “Hoe is het je gelukt om die vlinder te kleien?”

XPO 2.5

4. Ons (talig) materiaal

Sleutels begrijpend lezen en luisteren

- functionaliteit
- interactie
- strategie-instructie
- leesmotivatie
- transfer

XPO 2.5

4. Ons (talig) materiaal

Met kleuters praten over talent (functionaliteit)

→ Wat is talent?

= Abstract concept dat wel wat tijd nodig heeft om helemaal te “vatten”

Vertelplaten + verhaal Bamboe

- Versie laag-taalvaardige kleuters
- Versie hoog-taalvaardige kleuters
- Tips voor strategie – instructie en interactie

→ Groeitaal

XPO 2.5

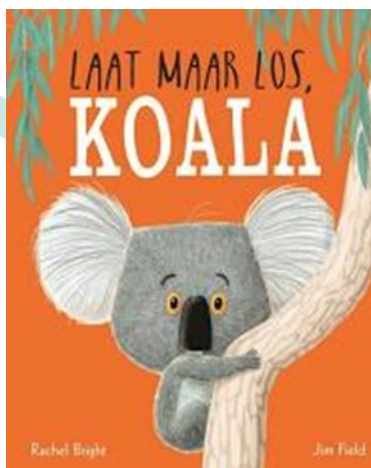
4. Ons (talig) materiaal

XPO 2.5

4. Ons (talig) materiaal

Koppeling aan andere verhalen

XPO 2.5

4. Ons (talig) materiaal

Met kleuters praten over talent
Verhalen, posters en tekenplaten

- Welke talenten zijn er?
- Welke talenten herken je bij jezelf?
- Welke talenten herken je bij andere kleuters?
- rolmodel: benoem ook je eigen talenten en hoe je die inzet!

XPO 2.5

4. Ons (talig) materiaal

Activiteiten: transfer, interactie, motivatie

introdunctie

geleide activiteiten

hoeken

vrij spel

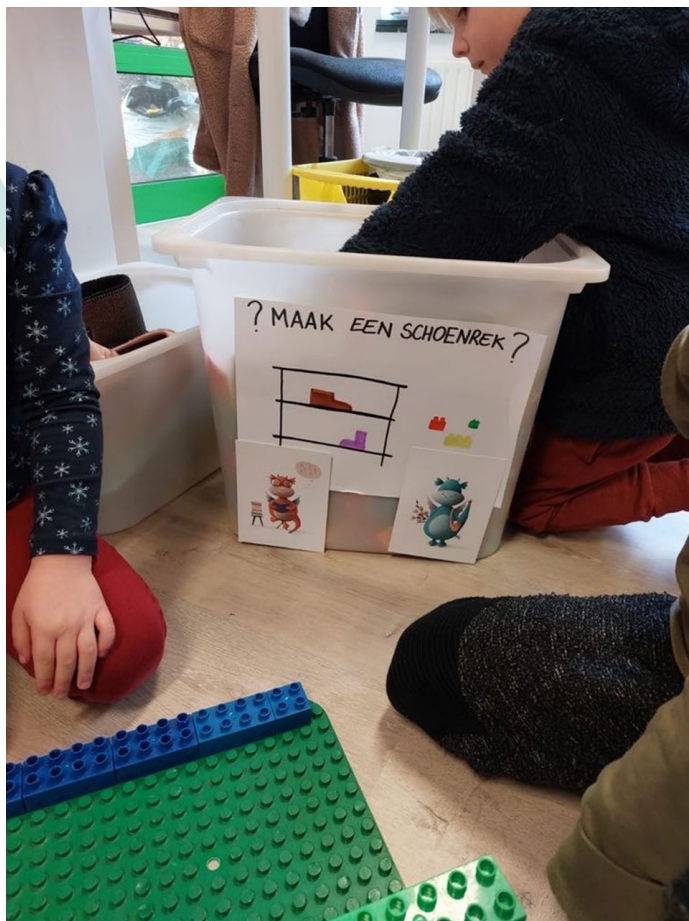
Kansen

XPO 2.5

4. Ons (talig) materiaal

Een inkijk in onze klassen: talentenactiviteiten van juf Rozemie

XPO 2.5

4. Ons (talig) materiaal

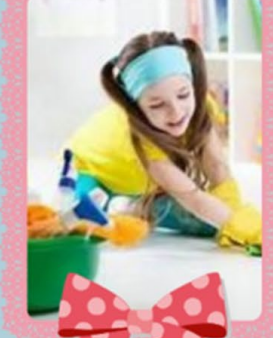
Een inkijk in onze klassen: het talentenalbum van juf Helen

XPO 2.5

4. Ons (talig) materiaal

Een inkijk in onze klassen: de talentenbingo van juf Helen

XPO 2.5

4. Ons (talig) materiaal

Een inkijk in onze klassen: het praatmoment met grondplan van juf Anniek en juf Jolien

XPO 2.5

4. Ons (talig) materiaal

Een inkijk in onze klassen: de talentendobbelsteen van meester Tristan

XPO 2.5

5. Onze (talige) apps

Wat je aandacht geeft groeit!
= talentenbril opzetten

→ Kleuterapp

→ Leerkrachtenapp

→ Ouderapp

XPO 2.5

5. Onze (talige) apps

Kleuterapp

Van MEE maken tot meeMAKEN
... en dan samen praten!

XPO 2.5

5. Onze (talige) apps

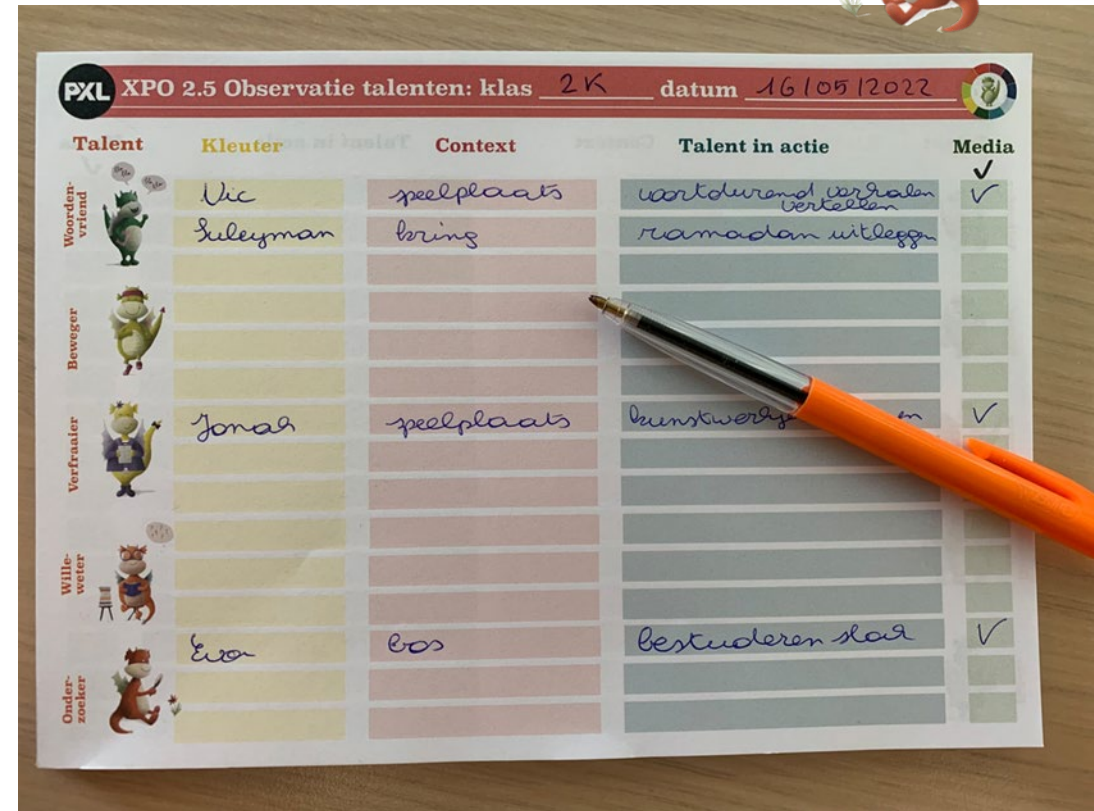
Leerkrachtenapp

Observeren

!!! Talent in actie versus talent in overdrive

→ Fotografische observatie via kleuterapp

→ Schematische observatie via fiches

Talent	Kleuter	Context	Talent in actie	Media
Woorden-vriend	Uic	speelplaats	woordruand vergelijken vertellen	✓
	Suleyman	bring	ramadan uitleggen	
Beveger				
Verfranter	Jonah	speelplaats	kunstwerkg...	✓
Wille-weter				
Onder-zoeker	Eva	bos	bestuderen slat	✓

XPO 2.5

5. Onze (talige) apps

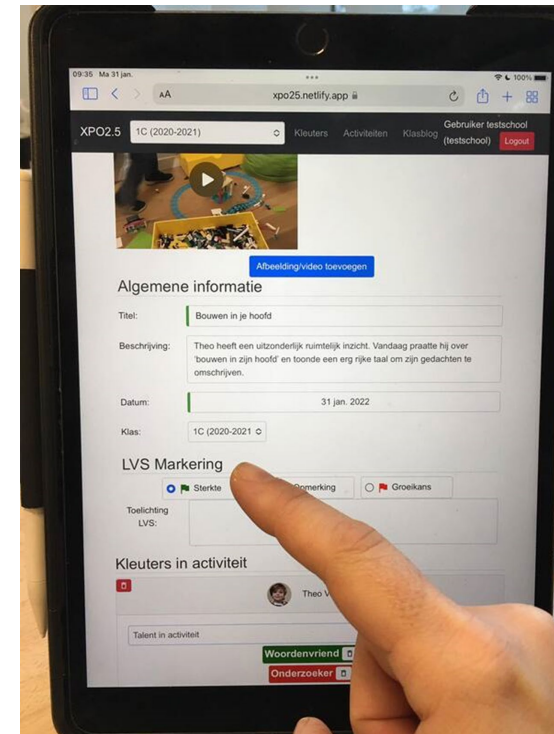
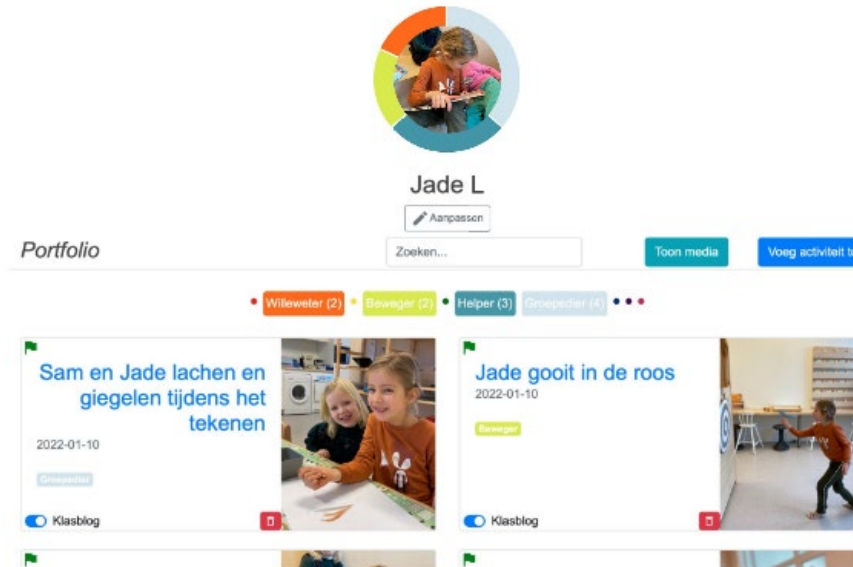
Leerkrachtenapp

Interpreteren

- omschrijven
- LVS – markering
- koppeling talenten / OD

Rapporteren

- kleurenring rond profielfoto
- kleuter: kleutergesprek en klasblog in de kring
- ouders: oudercontact

XPO 2.5

5. Onze (talige) apps

Leerkracht - en kleuterapp:

→ talentgesprekken

Mette doet trucjes op de trampoline
2021-12-16
Beweger
Klasblog

Mette helpt Sam tekenen
2021-12-14
Helper
Klasblog

Mette bouwt een toren
2021-12-09
Volhouder
Klasblog

Kleuters dansen op muziek
2021-12-09
Beweger
Klasblog

Klas op uitstap
2021-11-10
Beweger

Mette, Sam en Jade gezellig aan het babbelen aan tafel
2021-11-09
Woordenvriend

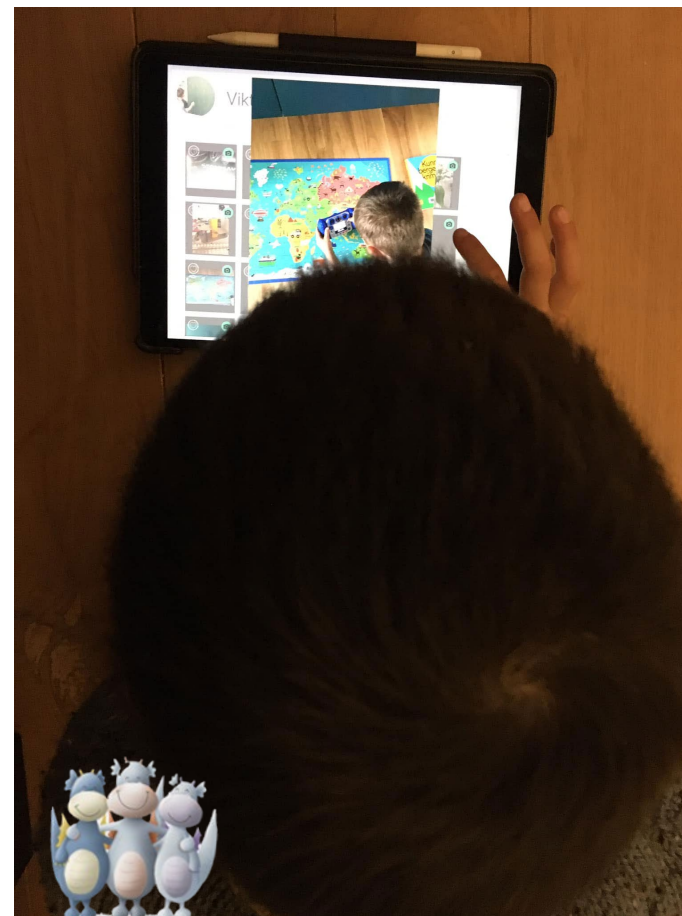
XPO 2.5

5. Onze (talige) apps

Ouderapp

Een XPO – babbel in de sofa

Ouders meenemen in
talentenverhaal en groeitaal

XPO 2.5

6. Onze toekomst

Doel: brede uitrol

1. PXL: integratie curriculum
2. Vlaanderen:
  - handleiding en multimediaal leerpad voor gefaseerde inkanteling in scholen + update apps (sept 2022 – sept 2024)
  - doelgroep uitbreiden: ouders, kindercoaches, eerste leerjaar, buitengewoon onderwijs, ... (marktonderzoek sept 2022)
  - overleg uitgeverijen
3. Europa: aanvraag Erasmus+ - project
4. En ver daarbuiten: RUPP – lerarenopleiding Cambodja

XPO 2.5

7. Meer info? Vragen? Inschrijven nieuwsbrief?

XPO 2.5 - OOG VOOR TALENT IN DE
KLEUTERKLAS

[HOME](#) [OVER](#) [VISIE](#) [MATERIALEN](#) [APPS](#) [HANDLEIDING](#) [BLOG](#) [PUBLICATIES](#) [CONTACT](#)

